

upućuju javnost u obim državama Monarkije, te u neutralnom inozemstvu o prilikama u Crnoj Gori. U isto doba taj bi list bio autodidaktično sredstvo za učenje latinskih pismena, koja su u zemlji još malo poznata. Glavni urednik novina biće dr. Juraj Kumičić. Novine će biti štampane u hrvatskom jeziku ponajprije na dva stupca, na jednom stupcu latinskim a na drugom ćirilskim slovima. Nakon šest mjeseca tiskat će se samo latinskim pismenima. Novine primaju i oglase.

Papa za mir.

Pismo Sv. Oca Pape generalnom vikaru.

Rim, 4. „Osservatore Romano“ objelodanjuje pismo „ape Benedikta XV. svom generalnom vikaru kardinalu Pompili-u, koje doslovno glasi:

Kod strašnog konflikta, koji razdire Evropu, ne bismo kao univerzalni duhovni pastir mogli ostati ravnodušni ili muški, a da se ne određemo svetih dužnosti, koje nam nalaže od Boga nam povjerena misija mira i ljubavi. Poradi toga nastojali smo od početka nasega pontifikata opetovano srećem, koje su strašni događaji tesko ojadili, opomenama i savjetima potaknuti zaraćene narode, neka odlože oružje, riješivši svoje razmirice sporazumno i na način, što ga nalaže čovječja čast. Mi smo se tako reći bacili među zaraćene narode kako otac među zavagjene sinove, te ih zaklanjajući u ime Boga, koji je beskonačna ljubav i pravednost, da se odreknu namjere uzajamnog uništavanja, da jednom jasno, posredno ili neposredno razlože želje pojedinih stranaka, te prama pravednosti i mogućnosti narodnih aspiracija da im povolje, i da do potrebe prama pravednosti i zajedničke dobrobiti velike zajednice naroda doprinesu potrebne žrtve samoljublja i posebnih interesa.

Ovo je bio i jest jedini put, da se strašni konflikt riješi prema propisima pravednosti, da se dogde do mira, koji ne će koristiti jednoj jednoj strani, već svim strankama, te biti pravedan i trajan.

Na žalost nije se do sad poslušao naš očinski glas i rat dalje bijesni sa svim svojim strahotama. Unatoč tomu mi ne možemo i ne smijemo, gospodine kardinale, štetiti, Ocu, kojega se sinovi u divljoj borbi bore, nije dopušteno, da prestane ih opominjati samo zato, jer su dosad sve suze i molbe bile uzaludne. S druge strane Vi znate, da je naš opetovani miriteljni poklič, i ako nije postigao željeni uspjeh, ipak pobudio dubok odjek, te bio poput melem zaraćenim narodima, šta više narodima cijeloga svijeta, te je pobudio živahne, vruće želje, da se krvavi konflikt što brže riješi.

Poradi toga ne možemo se suzdržati, da ne digneмо iznovice svoj glas protiv rata, koji nam se čini samoubistvom kulturne Evrope. Mi ne smijemo propustiti, ako nam prilike dopuštaju, da upotrijebimo svako sredstvo, koje bi moglo služiti polučenoj željkovanoga cilja.

Sada pružaju, gospodine kardinale, povoljnu priliku, neke pobožne gosposke koje su nam izjavile namjeru, da će se prigodom predstojeće svete korizme duševno združiti u molitvi i pokori da izmole od beskonačne milosti božje, da se ove strahote što prije dovrše. Taki nam je prijedlog dobrodošao, jer mi preporučamo neprestano molitvu i kršćansku pokoru kao jedinu utjehu kod ovog bolnog kidanja naseg i svakog čovječjeg srca, i kao najuspješnije sredstvo, da se od Gospodina izmoli vruće željkovani mir. Mi smo tu namjeru blagoslovlivši izlivom očinske duše nase i želimo je sada javno pohvaliti, jer hoćemo, da je usvoje svi vjernici. Mi se nadamo, da će se ne samo u Rimu, već i u cijeloj Italiji i u ostalim zaraćenim državama katoličke porodice osobito narednih dana sakupiti u crkvama posvećenim pokori, daleko od svjetskih prizora i zabava na usrdnu i postojanu molitvu i kršćansku pokoru, koja u sadašnje vrijeme najbolje odgovara boli svake plemenite duše.

Naročitu opomenu upravljamo na sve majke, supruge, kećeri i sestre bojovnika, koje u njeznoj svojoj duši življe od drugih osoba osjećaju i mjere golemu bijedu sadašnjega užasnog rata, da svojim primjerom i blagom moći na domaćem ognjištu potaknu sve članove svojih porodica, da se neprekidnom i vrućom molitvom obrate na Gospodina i da pred njegovim prijestoljem prinose dragovoljne žrtve, koje će ublažiti pravedan gnjev božji. Bilo bi nam drago, kad bi katoličke porodice svih zaraćenih naroda vršile ovo djelo ljubavi osobito na dan, koji je posvećen uspomeni uzvišene žrtve Boga Čovjeka, koji je svojim bolima htio spasiti i tješiti sve sinove Adama, kad bi se u onom znamenitom času Njegove bezmjerne ljubavi obratile znamenitost Njegove uciviljene, ali nepoguste, Majke, kraljice mučenika, i tako postigle milost da mogu muke i bolne gubitke čvrsto s kršćanskom podanošću podnositi, i molile Ga da tako dugom i strašnom iskušenju učini kraj.

Hijeli bi još da se i milostinjom odriješete grijesi i utajiti pravedna Božja srdžba, te da svaka obitelj, prema svome stanju, prinosi novčić ljubavi za siromahne i nevoljne, Spasitelju Isusu tako mile, a poimeće za jednu djecu onih, koji su u ovom strašnom boju pali.

Na koncu podjeljujemo od svet. apostolski bla-

U Arbaniji

Kavaja.

Zaposjednuće Kavaje, što je javljeno 19. p. m. javredno je važan događaj u napredovanju austro-ugarskih četa u Arbaniji.

Grad Kavaja leži 20 kilometara jugo-istočno od Drača u dolini, koja sjevero zapadno svršava u dračkom zalivu, a rastavljena je od ušća Skumbija 14 kilometara dugim lancem bumaka Kaša Langhia, koji ima najviši vrh Mali Bičerić. Kavaja imade 5000 stanovnika, od kojih su dvije trećine muslimani, a jedna trećina pravoslavni. Muslimani imadu jednu školu i četiri džamije, a pravoslavni jednu školu i jednu crkvu. Kavaja je poznata s proizvodnjama sira i burmut. Iz jedne solane nedaleko grada dobiva se morska sol.

Drački zaliv proteže se u obliku polumjeseca od Drača do prama Kavaji. Na sjeveru grada leži Skumbi i Kavajes (pećina od Kavaje) i vlada zalivom i gradom Dračem. Vidi se iz toga, što su Esadpašini oružnici morali pobjeći na lagje, da austro-ugarske bojne sile vladaju krajem Kavaje do spomenute tačke. Ova je okolnost od najveće važnosti, jer se odavle dominira s ulazom u dračku luku i

goslov vama gospodine kardinale i pomenitim katoličkim ženama i obiteljima, nadajući se, da će u tom djelu kršćanske milosti, iz milosrđa prema ljudskoj nevolji, a i ponajviše iz nadnaravne milosti koja bi imala da svu djecu združiti oko istog Oca nebeskog, sudjelovati i obitelji neutralnih zemalja.

U Vatikanu, dne 4 ožujka 1916.

Benedikt XV.

Fiasko Grey-a.

Što je ententa obećala Italiji.

U svesci od februara časopisa „The English Review“, saopćuje poznati engleski tajni agent Seton-Watson — koji je stopro pred malo vremena otvoreno pristao uz program „uništenja“ Austro-Ugarske — u članku „Fiasko Grey-a“ veoma zanimiva otkrića. Ovaj ministar — tako piše Seton-Watson — koji nije vodio nikakve politike, nije održao svoje izričito obećanje. On je ne samo bez znanja parlamenta sklopio ugovor entente s Italijom od 27 aprila 1915. već ga je dapače potpisao. Ovaj ugovor, koji Seton-Watson smatra osobitom nesrećom, davao je Italiji osim južnog Tirola, Gorice i Trsta zemljište od Julijskih Alapa do blizu rijeke, čitavu Istriju s otocima, dalmatinsko kopno i otoke do jedne točke između Trogira i Spljeta, te napokon otoke Vis, Hvar i Korčulu, dakle područje u kojem prebiva 700.000 Slovena. Dok je Grey činio ovu koncesiju Italiji, koja na Dalmaciju ima isto toliko pravo kao i Njemačka na Belgiju, uništio je engleski program i lišio se moralnog prava, da podigne prigovor proti osvojenju Belgije sa strane Njemačke. Svakako ne nosi on sam krivnju, već je snjime dijele Delcassé i Swolsky i Sasonow, a na ove su zadnje utjecali isti ortodokсни Englezi, koji su krivi zbog postupanja Rusije proti galičkim unijotima za vrijeme okupacije. U politici na Balkanu ponašao se je Grey kao dijete. Nikad nije razumio koju životnu važnost ima Balkan za politiku Engleske i za evropski rat. Balkan je prepušten Rusiji, a to je s obzirom na njezinu fatalnu vojnu i neizrecivo užke vidike, dapače i prama slavenskim pitanjima, upravo bilo sudbonosno. — (Fremden-Blatt)

Naša zračna eskadra nad Jakinom.

Bečki „Fremdenblatt“ 7 o. m. piše: Na brodu Nj. V.

Naši vrlo zrakoplovcu mornarice izveli su i opet navalu iz zraka na Jakin, te vojničke naprave u gradu dijelom razorili, dijelom znatno oštetili. U posljednje doba učestavaju napadi iz zraka, koji su proti talijanskim gradovima počeli dvanaest sati nakon navještaja rata, pa su sad u tolikoj mjeri učestali da su već postali nesnosni primorskim talijanskim gradovima. Ti posjeti, dakako, nameću vrlo teske zahjete našim letionicima. Buduć da ovih zadnjih sedmica ne vlada na Jadranu najpovoljnije vrijeme, valja imati jake žive da se preuzmu tako tegobne dužnosti. Kao što sam bio nazočan prijašnjim napadima na Jakin tako sam prisustvovao i ovom zadnjem.

Eskadra hidroplana, koja je oko 2 sata poslije podne pojavila u području grada, imala se je odmah od uzleta boriti sa zestokim sjevero-zapadnjakom. Bilo je maglovito i tmurno, ali je pučanstvo ipak već prije nego se eskadra pojavila bilo upozoreno na dolazak opasnih zrakoplova. Kad su se hidroplani pojavili, obasula ih je prava tuča hitaca, ali bez uspjeha. Naši su letioći kao uvijek, tako i sada mirno o'avili s o'j zadatka i vratili se u svoju luku čitavi. Baš kao i napad od 11 januara na grad Rimini, tako i ovaj let spada u najuspjelije, što ih je dosad preduzela zračna eskadra naše mornarice na talijanske gradove.

Naredba o potrošnji šećera.

Vlada je izdala naredbu o konsumu šećera. Pošto je u šećernoj kampanji 1915/16 proizvođeno znatno manje šećera nego u prethodnoj godini radi ograničene sjetve šećerne repe i pošto će se u novoj kampanji vjerojatno takogjer proizvođiti manje šećera nego u godinama prije rata, a unatoč tome potrošnja šećera sveuđil se povećava, smatrala se vlada ponukanom, da ograniči od sada potrošnju konsumnog šećera bez ustrojenja viših maksimalnih cijena. Šećera će namne, unatoč svim neprilikama, biti dosta za pučanstvo, ako se s njime bude štedilo u granicama zbiljne potrebe. Naredba imade samo tu svrhu. Po njoj se imadu uvesti karte za šećer poput postojećih karata za brašno, a da se do časa, kad ove karte budu gotove i svagdje uvedene, ne bude mogao konsumni šećer u kućanstvima nagomilati, o'dreguje ujedno naredba, da pojedini kupci dotle ne mogu u trgovinama više šećera kupovati nego po 1/4 kilograma.

može se ulaz zatvoriti topništvom. Osim toga znači posjedanje Kavaje, da je izmeggju Drača i Valone presječena posvema svaka sveza s kopna.

Stanovnici Kavaje učestvovali su u srednjooalbanskom ustanku na proljeće g. 1914., koji se podigao proti tome, što je Esadpaša igrao glavnu ulogu pod novom vladavinom. Kad se je Esadpaša vratio u Arbaniju i kad se je protiv njega digla srednja Arbanija, priključila se je Kavaja tome pokretu i poslala Mehmed bega kao svog zastupnika u Tiranu u odbor za blagostanje.

Skadar i okolica mu.

Negda je Skadar bio važno središte zapadne balkanske kopnene trgovine s plodnim krajevima Kosova Polja, ali je izgubio skoro svu svoju merkantilnu važnost, kad su otvorene velike balkanske žiljeznice.

Grad Skadar broji oko 30.000 stanovnika. U posljednje doba dolazio je u obzir samo za izvoz živog blaga iz Srbije. Ali porasla mu je opet vojnička važnost. Može se pretpostaviti, da su nam poznate tolike promjene njegove sudbine. Kad su ga tečajem prvog balkanskog rata zauzeli Srbi i Crnogorci, uzeli su ga u posjed Crnogorci, koji su opet bili prisiljeni, da ga predadu Arbaniji. Za vrijeme

Kasnije moći će se šećer u Austriji dobiti samo na oblasno izdane karte, i to svaka osoba najviše po 1 1/2 kgr. za 4 nedjelje. Pojedine zemaljske oblasti odredit će množinu šećera za svoja područja do ove najviše izmjere prema lokalnim prilikama. Tko već ima zalihu šećera veću od 2 1/2 kgr. moći će dobiti karte istom onda, kad u smislu naredbe potroši ovu svoju zalihu. Samo gostioničari, kavanari i slastičari moći će dobiti šećer, koji trebaju bez karte ali ga ne smiju posebiće prodati gostima. Oni i trgovci moći će dobiti od veletržaca šećer samo uz doznačnicu koju će im izdavati politička oblast.

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gosp. Namjesnik dobrotvornim zavodima u Splitu.

Nj. P. g. Namjesnik grof Attems udijelio je zavodu Martinis-Marchi u Splitu kr. 300, da uzmogne izdržati više troškove za uzdržavanje muškoga i ženskoga odjela sirotišta.

Nj. P. g. Namjesnik grof Attems udijelio je Javnoj dobrotvornosti u Splitu 500 kr. da uzmogne pokriti više troškove za uzdržavanje posebne ubožnice za starice u Splitu.

Vojena odlikovanja.

Udijeljena je srebrna kolajna za hrabrost drugoga razreda u priznanje hrabrog držanja pred neprijateljem pričuvom stražničaru Stipu Careviću, vodnicima Vicku Luburi, i Stojku Dragotinu, kapralima: Josu Modriću, Ivanu Pjardoviću i zemaljskom strijelcu Marku Staniću — dalmatinske zem. streljačke divizije na konju.

Imenovanja u vojski.

Njegovo se e. i. k. Apostolsko Veličanstvo premlilostivo udostojilo imenovati voj. dušobrižnicima u pričuvu e. k. domobranstva rimokatoličkog svetovnog svećenika Marka Devčića spljetsko-makarske biskupije u evidenciji dopunbene pričuve kod domobr. dopunibdenog kotarskog zapovjedništva u Herceg-Novome i gr. istočnog svjetlovnog svećenika Ivana Petkovića mostarske biskupije u evidenciji dopunibdenbene pričuve kod domobr. dopunibdenog kotarskog zapovjedništva u Šbeniku;

časnikom zastavnika Pavla Radimiri, a časnikom u pričuvu za trajanja rata, pričuv. zastavnika Dimitrija Borovića, obojicu domobr. pjes. pukovnije br. 23;

višim liječnikom domobranstva zamjenika pomoćnog liječnika dra Mata Ivetu domobr. pjes. pukovnije br. 37.

Iskorišćenje dalmatinskih produkata.

„Hrvatski Lloyd“ piše: Današnje prilike daju mnogim produktima takovu važnost, kakova prije nikad nisu imali, te se stoga mora za te artikule situacija čim više izrabiti. To se je na primjer opazilo pod konac prošle godine, a naravski i sada kod vina, koje je dugo vremena u cijeni jako nisko bilo. Mi se nadamo i uvjereni smo, da je Dalmacija svoje vino dobro prodala i tako se donekle pomogla od drugih neđača, koje je biju. Nije nam poznato, je li bilo moguće uslijed prometnih prilika sve zalibe prodati, no to ništa ne čini, jer cijene vinu idu ne'restano u vis. Nema naime dvojbe, da će uslijed silne skupoće modre galice, sumpora i lika, a poglavito uslijed skupocje radne sile, vino i u ovoj godini skupo biti, te će skoro bolje proći oni, koji se nisu preneglili.

Glede vina samo sasna sigurni, da će ga Dalmatinci dobro iskoristiti, nu dobro znadem, da Dalmacija imade mnogo drugih artikula, koji su inače kao sporedni smatrani, a sada bi se kod tih artikula dala dobra cijena polučiti, te bi bilo dobro, da se organizuje izvozna trgovina iz Dalmacije.

Kako je naimo poznato, izdana je zadnjih dana zabrana uvoza južnog voća iz inozemstva, odnosno je posve otešćan uvoz, te se sada moramo odreći onog južnog voća, na koje smo se tijekom dugih god na naučili. Nu mi imademmo našu Dalmaciju, koja nas može sa dostatnom količinom voća opskrbiti, samo treba trgovinu tako udesiti, da bude odgovarala modernim zahtjevima i da nam nadomjesti strane produkte. Koliko je nama poznato, imade u Dalmaciji jako mnogo dobrih smokava, koje nailaze na priličnu progju. No te smokve su jednostavno sušene i otpremaju se u vrećicama, a pojedini trgovci ne raspolažu većim količinama, već manjim kvantumom, te se veće količine kod jedne tvrtke ne mogu dobiti. Kada bi dalmatinske smokve bile na drugi način sušene, a pogotovo drugačije opremljene, mogle bi već u normalnim vremenima polučivati daleko više cijene. U današnje vrijeme bile bi smokve osobito lukrativni artikl. Ta danas se u trgovinama delikatesa prodaje mali omot smokava po 2 kruna.

Isto tako dala bi se povoljna cijena polučiti za bajame, sušeno grozđe i sve drugo sušeno voće, a osobita bi se dala cijena polučiti za rano voće u našim velikim gradovima, kada bi otprema bila moguća.

sadašnjeg rata opet su ga zaposjeli Crnogorci, pa je već stoga bilo nužno, da uniggju u Skadar naše čete. Ko ovaj grad u naravno dobro zaštićenom položaju zove svojim, zatvara ne samo Crnu Goru od Arbanije, nego takogjer drži ključ sjeverne Arbanije u ruci.

Iz Skadra vodi cesta u Lješ, koji je daleko 60 kilometara, a od Lješa je daleko 40 kilometara Drač, druga najbolja luka Arbanije. Grad čini jedan veliki četverokut, koji leži u aluvijalnom kraju istočno od Skadarskog jezera. I na sjeveru i na jugu prostire se pjeskovita i šljunasta ravnica, koja je na mnogo mjesta močvarna, pa u doba velikih voda bude poplavljena od mnogih pritocića.

Skadar leži barem jedan kilometar po strani od jezera, pa je od jezera rastavljen više močvarom, negoli svazan. Na jugu grada diže se stari turski kašti, koji vlada s obje čuprije preko Kiria i Bojane. Na istoku i sjeveroistoku penju se do 1700 metara brda Malisija s utvrdama na Bardanjolu i kod Gajtania. Na rubu visova izmeggju grada i ovih prednjih uzvisina teče rijeka Kiria, koja prima pritok Drina, Drinaču. Kiria se izljuje ispod kaštela u Bojanu, koja valja vale u Jadran.

Prama jagozupadu strše goli i kameniti Mali Kraji, koji odmah padaju prama jezeru, malo naseljeni, a vršak im je Taraboš.

ća. Prije smo iz Gorice dobivali prvo voće, a i Italije, što je sada posve isključeno, pa bi naši produkti osobito važnost imali.

Trebalo bi stoga malo poduzetnog duha u Dalmaciji, koji bi trgovinu s voćem organizovao i modernio uređio, te bi ta trgovina u sadanje doba mogla lijepih dobitaka donijeti. U prvom redu mora se nastojati, da se može ponuđena roba i dobiti, jer smo više puta čuli, da se mnoge narudžbe iz Dalmacije nisu izvršile. Isto tako moraju se uzorci slati i imati odnose spreme za uzorke i robu.

Osim voća imade još jako mnogo drugih artikula, koji bi se dali u sadanje vrijeme mnogo bolje iskoristiti nego u normalno, te se stoga mora nedvojbeno sadanje čas izrabiti, kada se živež mora tako skupo plaćati.

Previšnje saučeeće.

Pišu nam iz Zadra: Prigodom smrti mladog poručnika baruna Margdegani, Njegovo e. i. k. Apostolsko Veličanstvo udostojilo se takogjer izraziti šurjaku pokojnika, našem sugrajaninu, dvorskom kabinetnom tajniku Cirilu Kiriginu, svoje najiskrenije saučeeće.

Poštanke vijesti.

U kraju ruske Poljske, zaposjednutom od austro-ugarske vojske, bio je danom 1. ovoga mjeseca otvoren i predan javnom prometu e. i. k. etapni poštanski i brzojavni ured Skarzynsko.

U pošt. saobraćaju sa ovim novim poštanskim uredom pripruštene su sljedeće pošiljke:

pri predaji: dopisnice, otvorena pisma, liškanice (novne), ogledci robe, otvoreno predani novčani listovi, uputnice i položnice pošt. štedionice; pri razdaji: dopisnice, otvorena i zatvorena pisma, liškanice (novine), ogledci robe, paketi bez očitovane vrijednosti do 5 kg. novčani listovi i uputnice.

Ovaj je novi etapni pošt. ured bio otvoren i za privatni brzojavni promet.

Na 4 marča bio je privremno zatvoren e. k. poštanski ured u Studencima.

Da se izbjegne čestim gubicima dot. obrbljenjima poštanskih pošiljaka sa maslom, provom, sirom ili margarinom, e. k. Ministarstvo trgovine u Beču preporgula općinstvu, da d'k traju sadašnje izvanredne prilike, u vlastitom interesu položi ovake pošiljke u jake drvene kutije.

Roditeljski sastanci u Šibeniku.

Pišu nam iz grada: Na temelju odredaba pokr. školsk. Vijeća, učitelji naših pučkih škola i građanske ženske škole s tečajem usavršavanja u Šibeniku, svojski su se zauzeli, da se što življe odazovu željama starije vlasti u pogledu štednje i zapuštenosti školske djeece.

Prvi takav sastanak ove godine upriličio je u svojoj školi, u Döcu, nadučitelj Josip Karadjole dana 28 februara o. g.

U svom govoru potakao je nazočne na ljubav prama djeci, koja mora biti podvostručena, jer su im oci udaljeni na braniku Cesara i Domovine. Dotaknuo se obiteljske štednje u svim granama domaće ekonomije, preporučujući majkama, da stede novac, što primaju od potpora, i da ne potroše nego u ono što je neophodno potrebno, i da paze bržljivo na djecu, da ih odgajaju u strahu Božjemu, u ljubavi i o'danosti naprama Vladaru i Domovini!

Svoj govor završio je trokratnim „Živilo Njegovo Veličanstvo“. Govor nadučitelja svakomu je omililo. Mnoge su se oči suzom orosile.

Ovakove sastanke upriličio je više puta i nadučitelj u predgrađu Crnici, Vicko Belamarić, pod otvorenim nebom, jer su prostorije ove škole zapremljene u druge svrhe.

Korizmene propovijedi

zap čele su u Šibeniku u Stolnoj Bazilici u čistu srijedu na večer po mnp. o. Bašiću, Isusovcu. Jučer u jutro je isti propovjednik propovjedio u Novoj Crkvi prije podne, a u Stolnoj Bazilici na večer.

Svatovi.

Gosp. Humbert vitez Fontana pl. Valsalina, u pravitelj odpravnitstva društva „Monte Promina“, vjenčao se je sa dražešom gđicom Ivankom Dehllipis, pučkom učiteljicom. Čestitamo!

Popis pučanstva 1910 god.

U nakladi e. k. dvorske i državne štamparije u Beču izašao je „Allgemeines Verzeichniss der Ortsgemeinden und Ortschaften Oesterreichs nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 31. Dezember 1910“.

Knjiga sadržava u bitnosti, što i slična djela, izdana na temelju prijašnjih popisa pučanstva, uz administrativnu i sudbenu podjelu pojedinih upravnih područja, sve mjesne općine i mjesta, s navodom broja pučanstva, te iskaz imena, sastavljen alfabetičnim redom.

Djelo se prodava u cijenu od 10 kruna bilo kod e. k. dvorske i državne štamparije ili kod koje

Jezero je najbolji prometni put Skadru. Dugo je četrdeset kilometara, a široko dvanaest, pa se prebrodi od Vir-Pazara u četiri sata. Ravna sjeverna obala jezera ima samo lošu kopnenu vezu prama Podgorici. Promet je inače na Bojani vodio naš Lloyd od Obotia, a onda pretovarivanjem u Skadar. Male crnogorske lagje vode neposredno u more. Bojana, koja prilično dere, široki je oko 200 metara, a duboka oko 5 metara. Od Obotia gore iznosi dubina na mjestina samo jedan metar.

Na donjem Drinu leži kraj „Na Drinu“ Zadrima. Tu je razvijeno stočarstvo i poljodjelstvo. Dalje na jugoistoku stanuju u gorama Miriditi.

Skadar može imati budućnosti, ako se priljubi srednjoevropskoj kulturi skupa sa svojom najbližom okolicom tako da se provedu veći kulturni poslovi, kao asaniranje i regulacija prometnih prilika.

Za to ima već dosta načrt. Najpoznatiji je načrt, kako da se isuše močvare sjeveroistočnog kraja od Skadra, gdje bi se navodno dobilo 30.000 hektara plodne zemlje, pa da se učini Bojana plovnom i uspostavi dobra sveza sa Skadrom. Sad prevlađuje vojničko znamenovanje Skadra. Vrlo su dragocijene mnoge simpatije, što ih Austrija baš u ovom gradu uživa odavno.

druge knjizice

podnosti.

C. k. d.

djelo takogje

Mrtvo

Pišu na

Jutros

Pločama u

na komisija,

tijelo pod lu

vratu nagloš

talijanskih,

stalo napis

nije dala ra

Morao

godina; na r

ljena, na r

400—500 kr.

Istovjet

kopan na B

Jučer su

vukli iz mor

Nije bio

bi odmah ta

Pišu na

I jučer

ve kuće na

danas drugo

vom se ispo

Jučer j

iz mora lju

rasnalo.

Naši iz Ar

Zauzim

Merčepa iz

rijana Zarko

1915 izmeggju

(Oregon) kr.

tiških vojni

po 5 d

Skojo, Stipa

Mercep, Bra

Toma Periša

dulović, Ma

Mate Marcin

čević, Bože

Braća Orđu

po 4 d

po 3 d

Čugura, Mat

ljević, Karlo

po 25

Ante, 2:25 o

po 2 d

vo voće, a i i pa bi naši pro-
nog duha u Dal-
ganizovao i mo-
danje doba mo-
redu mora se
a i dobaviti, jer
udžbe iz Dalma-
se uzorci slati i
ubu.
go drugih artikla,
nogo bolje isko-
mora nedvojbe-
ž mora tako sku-
ika baruna Mar-
Velicanstvo ud-
okojnika, našem
n tajniku Cirilu
a u e š e e.
nutom od austro-
ga mjeseca otvo-
etapni poštanski
ovim poštanskim
jke:
vorena pisma, ti-
eno predani nov-
st. stediionice;
orena i zatvorena
e, paketi bez oči-
listovi i uputnice.
bio otvoren i za
atvoren e. k. po-
dot, orobljenjima
ovom, sirom ili
rine u Beču pre-
lasoje izvanredne
ovake pošiljke u
ibeniku.
olsk. Vijeća, uč-
nske ženske škole
svojski su se za-
ama starije vlasti
olske djece.
ine upriličio je u
Josip Karadjole
zaožne na ljubav
ručena, jer su im
i Domovine. Do-
m gramama do-
ajkama, da stede
da ne potroše
strebilo, i da paze
strahu Božjemu, u
i Domovini!
m „Živilo Njegovo
zakomu je omililo.
više puta i nadu-
selamarić, pod ot-
ove škole zapre-
ijedi
Bazilici u čistu
Isusovec. Jučer
edio u Novoj Crkvi
večer.
pl. Valsalina, u-
te Promina“, vjen-
ivankom Deslipis,
D god.
ivne Stamparije u
Verzeichnis
Ortschaften
Ergebnissen
31. Dezember
slična djela, izdana
va, uz administra-
avnih područja, sve
i brnja pučanstva,
nim redom.
od 10 kruna bilo
parije ili kod koje
ut Skadru. Dugo
dvanaest, pa se
sata. Ravna sje-
šu kopnenu vezu
na Bojani vodio
pretovarivanjem u
de neposredno u
široki je oko 200
od Obotia gore
dan metar.
a Drinu* Zadrima.
jelstvo. Dalje na
liti.
i, ako se priljubi
svojom najbližom
kulturni poslovi,
nih prilika.
a. Najpoznatiji je
se sjeveroistočnog
dno dobilo 30,000
čini Bojana plov-
kadrom. Sad pre-
Skadra. Vrlo su
ih Austrija baš u

druge knjižare. Uredi i vlasti ne uživaju nikakve pogodnosti.

C. k. dvorska i državna stamparija prodaje ovo djelo takogjer uvezano, po 12 kruna.

Mrtva tijela talijanskih mornara.

Pišu nam iz Dubrovnika, 5 o. m.

Jutros je osvanulo uprav pod „Posatom“ na Pločama u Dubrovniku ljudsko mrtvo tijelo. Prizvana komisija, posla je lagiom tamo i dovukla je mrtvo tijelo pod lučki ured, gdje je pretraženo, te mu oko vrata nagloše vezanu jednu česicu, a u njoj 300 hira talijanskih, om tanih u komad hartije, na kojoj je stalo napisano: „Visto! Im. 31/12 1915“ — drugo se nije dalo raspoznati.

Morao je biti stariš čovjek, od svojih 34 40 godina; na nogama imade fine čizme do površ koljena, na prstima dva prstena zlatna, od kojih 400—500 kr.

Istovjetnost se nije mogla ustanoviti, te bi pokopan na Boninovo.

Jučer su na Španu, u uvali „Mala lučica“ izvukli iz mora trup drugog nekog utopljenika.

Nije bio pretražen, jer u raspadanju, pak stoga bi odmah tamo i pokopan.

Pišu nam iz Dubrovnika, 7 o. m.

I jučer i danas istegli su iz mora, ispod Bančeve kuće na Pločama jedno ljudsko mrtvo tijelo, a danas drugo kod Porporele u užasnom stanju. O prvom se ispostavilo, da mora biti talijanski mornar.

Jučer javljeno je iz Mjeta, da je bilo izvučeno iz mora ljudsko mrtvo tijelo, koje se je vučenjem raspalo.

Naši iz Amerike za udovice i siročad palih dalm. vojnika.

Zauzimanjem naših zemljišta u Americi lije Merčepa iz Katuna, Stipe Velaga iz Imotskoga i Marijana Žarkovića iz Imotskoga sabrano je 26 prosinca 1915 između Dalmatinaca naslanjenih, u Nort Portland (Oregon) kr. 3256:76 za udove i siročad palih dalmatinskih vojnika. Darovaoše: 10 dolara: Vidak Jakov,

po 5 dolara: Stipe Velaga, Ilija Merčep, Simun Skojo, Stipan Lašić, Mate Mršić, Dujo Višić, Lovre Merčep, Braća Sinovići, Mate Merčep, Ante Skoja, Toma Perišić, Luka Bašić, Mate Simundić, Mate Radulović, Martin Čoso, Petar Simundić, Mate Balić, Mate Mašić, Braća Uglješić, Jakov Blagdan, Toma Pivčević, Bože Mirković, Paško Mirković, Braća Bečić, Braća Orduļ,

po 4 dolara: Gudelj Mate i Velaga Luka, po 3 dolara: Petar Petresa, Jozo Zđilar, Filip Čugura, Mate Čelić, Petar Smić, Ante Krešo, Ante Rajević, Karlo Milić, Ivan Čuka,

po 250 dolara: Valiće Petar, Jurk Jure, Sreć Ante, 225 d. Balić Mijo,

po 2 dolara: Jure Todarić, Ante Merčep, Petar Maleš, Marko Liječić, Josip Kulčić, Jerko Babajić, Ivan Juričić, Anzelo Sorić, Marijan Petričević, Marija Petričević, Ivan Zec, Jure Balić, Mijo Maslov, Ante Glamuzina, Jure Markota, Ante Didak, Jakov Didak, Stipan Bolčić, Marijan Lazo, Marko Ereog, Luka Rako, Marijan Žarković, Ante Marčinja, Nikola Milić, Ante Koščina, Jozo Uglješić, Jure Marčinja, Trife Marčinja, Mate Marčinja, Nikola Rajević, Iv-n Godopija, Nikola Stipanović, Ante Braić, Jadre Bilan, Josip Pedišić, Ante Povlaković, Ante Petresa, Mate Crvarić, Ivan Markota, Sime Markota, Bože Bastiglj, Josip Koščina i Ivan Satalić, Josip Beović, Stipan Čović,

po 150 dolara: Petar Zec, Ivan Kukavica, Bože Sušnjar, Marko Merčep, Tadija Juričić, Mijo Lalić, Jerko Lalić, Jure Teskera, Stipe Pažanić, Lovre Serdarović, Sime Gačina, Sime Mandić, Mikela Carić,

po 125 dolara: Kulić Joza i Nemčić Ivan,

po 1 dolar: Luka Žarković, Stipe Zec Krstac, Joso Zuzić, Jakov Markić, Ivan Vučica, Josip Žarković, Mate Bilaš, Ante Kojundžić, Stipan Jarela, Ante Papić, Stipan Papić, Ilija Ujević, Mate Ujević, Mate Križan, Petar Rogošić, Luka Tomaš, Paškal Drapulić, Marko Kuvacić, Stipan Pešusić, Sime Jakulj, Misa Ignadić, Ante Jovačić, Ivan Perkosić, Petar Brzica, Jure Perkusić, Juko Tolić, Ivan Tolić, Bože Solje, Mate Sinovići, Slavko Solje, Ivan Bašković, Tome Bašković, Petar Tomaš, Luka Pošalić, Ivan Vrečan, Ivan Tomaš, Marija Visković, Jozo Rogošić, Ivan Tešija, Petar Milas, Marijan Karaglan, Mijo Marušić, Petar Miljak, Mikula Miljuk, Toma Reljić, Marko Radumijac, Stipan Glučina, Ante Ajkd, Mate Jelović, Mijo Čapin, Ante Matešan, Mijo Kulušić, Bože Elek, Ivan Ujević, Jerena Radulović, Andrija Novaković, Toni Perišić, Ante Dončar, Ivan Kojundžić, Jure Žarković, Mate Margeta, Jozo Merčep, Stipe Bartulović, Marko Smoljanac, Mate Kaladžić, Luka Kadjić, Ruža Tolić, Nikola Jazić, Ivan Kojundžić, Karlo Tole, Luka Yukuvić, Mate Ereog, Ivan Ereog, Sabastijon Salari, Marko Vabijonić, Luka Lalić, Ivan Marčinja, Pava Lardonić, Jerko Lardonić, Kriste Marin, Anzelo Koščina, Ivan Vindičić, Spiro Borovac, Josip Karinja, Franjo Spajo, Mate Dunato, Mate Vidović, Josip Lovretić, Stipan Carić, Marijan Carić, Nikola Mirković, Marko Baranšić, Marko Bašić, Luka Čatić, Filip Bašić, Ivan Bašić, Petar Uglješić, Mate Mihovilov, Jozo Saranić, Dumica Vickov, Largo Didović, Bože Marčinja, Petar Uglješić, Bože Pešusić, Bože Saranić, Stipan Marčinja, Frank Jogić, Petar Pivčević, Sante Milić,

po 50 centi: Paško Busilić, Ante Jurica, Nikola Kerić, Frane Dužić, Sime Bžin, Anzelo Maletić, Ivan Vickov, Matija Vidović, Stipe Glučina, Tomica Tolić, Paško Bubić, Nikola Bubralo, Marko Obrazović, Stipan Kže Ante Despetović, Sem Kafer, Mate Perkusić, Mijo Tomas, Grgo Tomas, Tereza Liječić, Marijan Tomas, Jure Ereog, Petar Lalić, Ante Franjes, Joso Pešja, Pava Džeki, Simun Blaić, Marko Bubalo, Mijo Tol, Simun Jovanović,

po 25 centi: Brečić Lovre, Sinić Mikula i Čuka Marija.

Prinosi.

U fond udova i sirota, te siromašnih invalida doprinješe u Šibeniku: Don Niko Rolin kr. 6, gosp. Joso Šprljan kr. 2, a to u znak počasti i živog spomena blagopokojne Amalje Bulibić, supruge gosp. zastupnika dr. Ante Dulbića.

Dajte državi vaše zlato na razmjenu.

Naša je dužnost da, prama našim snagama, budemo Državi u pomoći; a najbolje ćemo joj pomoći ako sve što imamo u zlatnom novcu krunske vrijednosti, u zlatnim dukatima, i t. d. budemo davali Državi na razmjenu „al pari“ preko a. u. Banke, uzimajući banknote. Za to patriotsko djelo svak će primiti na uspomenu potvrdu u obliku diplome.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Prijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmicu od 20 do 26 februara 1916.

Bolest	Pol kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Difterija	Knin	Drniš	9	
"	"	Knin	1	
"	Kotor	Hercegovci	1	
"	Šibenik	Zlarin	1	
"	Split	Novi	1	
"	"	Poljica	2	1
Ospice	"	Trogir	2	
Skrlet	Šibenik	Tijesno	2	2
"	"	Vodice	2	
"	"	Zlarin	1	
Povratni tif	Kotor	Hercegovci	3	
Trbušni tif	Dubrovnik	Zaton	1	
"	Kotor	Hercegovci	19	
"	Šibenik	Šibenik	1	
"	Split	Split	1	

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 10. Službeno se javlja: „10. marta 1916: Rusko i jugo-istočno bojište.

Ništa novo. Talijansko bojište.

Na primorskoj fronti talijanska artilerija podržava na mjestu umjerenu paljbu, koja je postala živahnija samo pred Tolminskim mostobranom. Na koruškoj i tirolskoj fronti bojna je djelatnost sada kao i prije slaba. Istraživanjem je ustanovljeno, da su Talijanci ovaj put, u području Rombona, upotrijebili bombe s plinom.

BEČ, 11. Službeno se javlja: „11. marta 1916. Rusko bojište.

Nema osobitih događaja. Jugo-istočno bojište.

Talijanske čete, koje su još ostale na donjem Semeni, ugrožene na istočnom boku, stale su preko jučer, poslije nego su ispalile nekoliko topovskih hitaca, brzo uzmicati. Postavile su se privremeno na visove na sjeveru Ferasa, ali su uskoro i s njih ustupile, te su uzmakle, rušeći za sobom sve prijelaze, na južnu obalu Vojuse.

U sjevernoj Arbaniji i Crnoj Gori vlada kao i prije mir.

Talijansko bojište. Neprijateljska artilerijska paljba na primorskoj fronti bila je jučer opet živahnija protiv običnih topaka. U području Hoshbeka i na zaravanku Döberdoba došlo je takogjer do borbe minama i ručnim granatama.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 10. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 10. marta.

Zapadno bojište. Na zapadnoj obali Meuse pri pročišćavanju Gavranove Šume i neprijateljskih opkopa kod Bethincourta, zarobljeno je 6 oficira i 681 mornar, a zaplijenjeno 11 topova. Šuma Nallain i planinske strane na zapad Douaumonta otrgnute su neprijatelju.

U Woewre pomakosmo naše linije kroz dio šume jugo-istočno od Damloupa. Žestokim protudarcima na našu novu frontu kod sela i tvrgje Waux uspjelo je Francuzima učvrstiti se opet u oklopljenoj tvrgji. U ostalom su napadajući teškim gubicima „uzbijeni.

Naši su bojni letioci oborili paljbom na zemlju dvije engleske letjelice.

Februara mjeseca, nastrtljiva djelatnost naših letjelica i broj njihovih leta iz neprijateljske fronte bijahu znatno veći nego ikada prije.

Ova pregledalica dokazuje iznovice našu nadmašnost i pobija tvrdnju naših protivnika, da se naše letjelice nijesu usudile preletjeti preko neprijateljskih linija. Njemački gubici na zapadnoj fronti, februara mjeseca

u borbama po zraku	0
od paljbe sa zemlje	0
izgubljeno	6
Ukupno	6

Francuzi i Englezi izgubiše u borbama po zraku

od paljbe sa zemlje	13
spustilo se od nevolje usred naših linija	5
Ukupno	20

Ovdje su uračunane samo one letjelice koje padoše u naše ruke, ili koje su u plamenju strmoglav pale; a ne veliki broj neprijateljskih letjelica koje su paljbom oborene iznad neprijateljskih linija.

Istočno i balkansko bojište. Nema nikakvih bitnih događaja.

Vrhovna uprava vojske. Engleske ratne lagje udarile o mine i potonule.

LONDON, 11. Admiralitet saopćuje: Razarač „Coquetgaund“ i torpedna lagja broj 11 nabasali su na istočnoj obali na mine, te su potonuli. Utopilo se 4 oficira i 41 mornar.

Potonula ruska torpiljarka. SOFIJA, 11. Službeno. Jučer je udarila ruska torpiljarka „Leutnant Puginin“ na jugu Varne na minu i potonula. četiri časnika i 11 mornara posade bilo je spašeno od bugarskih vojnika.

Francuski bark potonuo. LONDON, 11. „Lloyd“ javlja, da je francuski bark sa četiri jarbora „Ville de Havre“ potonuo. Dvije su osobe od posade poginule.

† A.-u. vice admiral u m. Mauler. PETROGRAD, 11. Austro-ugarski vice admiral u miru Franz Mauler, koji je bio interniran u Kijevu, te je imao biti putem izmjene oslobodjen, umro je od anevrizma. (Rogjen g. 1852, umrovičen 1. januara 1909).

RAZLIČITE VIJESTI

List državnih zakona.

Izdan je i razaslan 12. decembra 1915 u hrvatskom jeziku CLXX. komad lista državnih zakona za kraljevine i zemlje zastupane u carevinskom vijeću, u kojem je:

pod br. 361. Carska naredba o pribrajanju ratnih godina kod odmjjerivanja mirovine za sadašnji rat. — 362. Naredba o pribrajanju ratnih godina kod odmjjerivanja mirovine za sadašnji rat.

Izdan je i razaslan 12. decembra 1915 CLXXII. komad u kojem je:

pod br. 364. Carska naredba, kojom se radi sadašnjega rata izdaju iznimne odredbe zbog olakšanja nastupa i daljega vojenja obrta.

Izdan je i razaslan 22. decembra 1915 CLXXIX. komad u kojem je:

pod br. 381. Naredba o bilansama i udaljivanju od odredaba statuta za rata.

Izdan je i razaslan 23. decembra 1915 CLXXX. komad u kojem je:

pod br. 382. Naredba, kojom se u Beču osniva mala prodaja bosansko-hercegovačkih biljega, koji su uvedeni u c. i kr. zaposjednutom području i preko kojih je nastampana oznaka „c. i kr. vojna uprava“.

— 383. Naredba, kojom se mijenja ministarska naredba od 8. maja 1915, o ograničenjima klanja goveda i svinja.

Izdan je i razaslan 24. decembra 1915 CLXXXI. komad u kojem je:

pod br. 384. Carska naredba o polakšicama kod ispunjavanja privatno-pravnih novčanih tražnina — 385. Naredba o odgodi privatno-pravnih novčanih tražnina protiv dužnika u Galiciji i u Bukovini.

Izdan je i razaslan 28. decembra 1915 CLXXXIII. komad u kojem je:

pod br. 387. Carska naredba, kojom se mijenjaju zakoni o kućarini. — 388. Obznana o izmjenim odredbama za prioritete rokove u korist pripadnicima danskim, utvrgjene u pariskom ugovoru o uniji za zaštitu obrtnoga vlasništva.

Izdan je i razaslan 4. januara 1916 II. komad u kojem je:

pod br. 2. Naredba o tarifi prinosa za zavod za osiguranje rudara od nezgoda za prvu godinu radnje — 3. Naredba, kojom se popunjuje, dotično mijenja zabrana izvoza i provoza više predmeta.

Izdan je i razaslan 15. januara 1916 VII. komad u kojem je:

pod br. 13. Naredba, kojom se moliteljima za ovlaštenje civilnoga tehnika (civilnoga inžinira i civilnoga geometra), koji su u ovom ratu postali nemoćni, dozvoljavaju lakši uvjeti. — 14. Naredba o uvozu zeste (spirita) iz carinskoga inostranstva.

Izdan je i razaslan 19. januara 1916 IX. komad u kojem je:

pod br. 16. Naredba, kojom se popunjuje, dotično mijenja zabrana izvoza i provoza više predmeta. — 17. Naredba, kojom se ograničuje uvoz i provoz robe iz neprijateljskih država.

Izdan je i razaslan 11. februara 1916 XVIII. komad u kojem je:

pod br. 34. Carska naredba, kojom se mijenja zakon od 21. decembra 1912 o davanju konja i kola. — 35. Naredba, kojom se uređuje trgovina jajima.

Onim strankama, koje na njezinim blagajnama promijene zlatni novac naše valute, al pari dukate i eventualno zlatne komade po 4 i 8 forinti uz nominalnu vrijednost, uručuje austro-ugarska banka diplomu naličnu potvrdu, kojom se stranki potvrđuje, da je ona odnosi novac u godini 1916, kad je bijesno svjetski rat, patriotskom pripravnosću uručila austro-ugarskoj banci.

Slučajevi ovakova dobrovoljnog uručivanja zlatna danonice se množe.

Promet šećera iz Austrije.

Austrijska vlada izdala je 3 o. m. naredbu o raspacavanju austrijskog šećera u zemljama ugarske krunice i Bosni-Hercegovini. Po toj naredbi smije se austrijski šećer, koji potpada redovnim pristojbama, otpremati željeznicom ili parobrodima u spomenute zemlje samo uz prevozni certifikat nadležnih financij-

skih oblasti. Bez certifikata zabranjena je svaka otprema. Poštom se uopće ne smije otpremati šećer u mah nae gore spomenutih zemalja. Naredba staje od područja snagu.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 10. Si comunica ufficialmente: „10. marzo 1916.

Teatro della guerra russo e sudorientale.

Nulla di nuovo. Teatro della guerra italiano.

Sul fronte del Litorale l'artiglieria italiana mantenne qua e là un fuoco moderato, che divenne più vivace soltanto dinanzi alla testa di ponte di Tolmino. Sul fronte carinziano e tirolese l'attività combattiva è scarsa, ora come prima. Mediante un'inchiesta venne constatato che gli Italiani impiegarono questa volta nella regione del Rombon bombe con gas.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 10. Il Wolff Bureau comunica: Grande quartiere generale, 10. marzo.

Teatro della guerra occidentale.

Sulla riva occidentale della Mosa, nello sgomberare il Bosco dei Corvi ed i fossati nemici presso Bethincourt furono fatti prigionieri 6 ufficiali e 681 uomini e furono catturati 11 cannoni. Furono strappati al nemico il bosco di Nallain ed i versanti del monte ad ovest di Douaumont. Nella Voevre abbiamo spinto innanzi le nostre linee attraverso un tratto di bosco a sud-est di Damloup. Mediante energiche contropunte contro il nostro nuovo fronte presso il villaggio ed il forte di Waux, riuscì ai Francesi di prender piede nuovamente nel forte corazzato. Del resto gli assaltatori furono respinti con forti perdite.

I nostri aviatori di combattimento hanno abbattuto a colpi d'arma da fuoco due velivoli inglesi. Nel febbraio l'attività dei nostri aviatori ed il numero dei loro voli dietro il fronte nemico fu rilevantemente più grande di quanto mai fosse stato prima.

Il seguente prospetto dimostra nuovamente la nostra preponderanza, e confuta l'asserzione avversaria che i nostri velivoli non abbiano osato varcare le linee nemiche.

Perdite germaniche sul fronte occidentale in febbraio:

In combattimenti aerei	0
In seguito a colpi d'arma da fuoco da terra	0
Sperduti	6
In tutto	6

I Francesi e gli Inglesi perdettero:

In combattimenti aerei	13
In seguito a colpi d'arma da fuoco da terra	5
Atterrati per forza maggiore entro le nostre linee	2
In tutto	20

Qui sono compresi soltanto i velivoli caduti nelle nostre mani oppure precipitati in fiamme; non vi sono compresi i numerosi velivoli nemici abbattuti a colpi d'arma da fuoco al di là delle linee nemiche.

Teatro della guerra orientale e balcanico.

Nessun avvenimento essenziale.

RODOLJUBI! Nabavite srećke dalmatinske efektne lutrije

u korist udovica i siročadi u ratu poginulih dalmatinskih vojnika.

Narudžbe se šalju: Ratnom pripomoćnom uredu kod c. k. Namjesništva (Odsjek I.) u Kninu.

P. KASANDRIĆ odgovorni urednik
Tiskarnica Josipa Ferrari.

Ranjeni i poginuli dalmatinski vojnici.

Iz popisa gubitaka br. 329 od 4/12 1915. Poginuli vojnici dom. pješ. puk. br. 37.

Jakobusić Stipe, pješak 2. kump, rođen u Dubrovniku, 1893, pog. (1—10/11 1915) — Jozović Stjepan, Lstpjesak 9. kump, rođen u Dubrovniku, 1897, pog. (1—10/11 1915).

Kapitanović Marko Franin, Lstpjesak 7. kump, rođen u Ogorju Donjem, 1874, poginuo (3/11 1915) — Kljumač Mate, vodnik 9. kump, rođen u Zatonu, 1891, pog. (1—10/11 1915) — Kolundžija Sime, pričuv. narednik 7. kump, rođen u Zagroviću, 1888, pog. (3/11 1915).

Lukšić Vicko, pješak 2. kump, rođen u Martinoviću, 1883, pog. (1—10/11 1915).

Malenica Mijo, nakn. pričuv. 9. kump, rođen u Imotskom, 1879, pog. (1—10/11 1915) — Marojica Stipe, kapural 9. kump, rođen u Dubrovniku, 1891, pog. (1—10/11 1915) — Matić Božo, pričuv. pješak 3. kump, rođen u Melkoviću, Vidnje, 1886, pog. (1—10/11 1915) — Mestrovic Joso, pješak 8. kump, rođen u Trogiro, 1888, pog. (3/11 1915).

Pilastro Miho Lovrov, naslovni kapural 5. kump, rođen u Kotoru, 1876, pog. (3/11 1915).

Sejkavica Frano, pješak 9. kump, rođen u Orašcu, 1893, pog. (1—10/11 1915) — Sekulović Andre, Lstpjesak 7. kump, rođen u Kotoru, 1891, pog. (3/11 1915).

Tonković Petar Petrov, Lstpjesak 3. kump, rođen u Podbablju, 1889, pog. (1—10/11 1915).

Zebić Ante Jurov, Lstpješak 6. kump., rođen u Sinju, 1878, pog. (1-10/11 1915).

Ranjeni vojnici dom. pješ. puk. br. 37.

Ivović Joso, pješak 2. kump., rođen u Lastvi, 1884 — Ivović Rade Savin, Lstpješak, 7. kump., rođen u Risnu, 1884.

Jordan Marko Ivanov, Lstpješak 6. kump., rođen u Janjini, 1895 — Jurić Joso, pješak 11. kump., rođen u Muću, 1887 — Jurić Mate, pješak 8. kump., rođen u Imotskom, 1882.

Kalinić Niko Ivin, narednik 6. kump., rođen u Muću, 1888 — Kapović Ilija, kapural 9. kump., rođen u Opuzenu, 1886 — Korolija Dušan Gjurav, pješak 6. kump., rođen u Kistanjima, 1888 — Korolija Petar, Lstpješak 9. kump., rođen u Stonu, 1874 — Kovač Sime Matin, Lstpješak 6. kump., rođen u Sućurcu, 1895 — Kovačić Marin Jurjev, pješak 9. kump., rođen u Spljetu, 1891 — Kulišić Ivan, Lstpješak 12. kump., rođen u Lečevici, 1895 — Kurlović Luka Marjanov, nakn. pričuv. 6. kump., rođen u Trogiru, 1887.

Maljković Josip Matin, Lstpješak 5. kump., rođen u Trogiru, 1896 — Marinković Simun,

Lstpješak 9. kump., rođen u Sutivanu, 1895 — Marinković, pješak 8. kump., rođen u Blatu, 1896 — Mastilica Ivo Ivanov, Lstpješak 6. kump., rođen u Kunji, 1888 — Mladin Vladimir, Lstpješak 7. kump., rođen u Grohotama, 1896 — Moretić Ante Markov, Lstpješak 6. kump., rođen u Orašcu, 1889 — Munjica Marin, Lstpješak 7. kump., rođen u Trogiru, 1896.

Obradović Luka, Lstpješak 7. kump., rođen u Metkoviću, 1879 — Opačak Mate Jovin, pričuv. pješak 6. kump., rođen u Vrgoreu, 1885.

Palandačić Jovo, jednogod. dobrovoljac 7. kump., rođen u Radovaniću, 1891 — Pejčević Mate, kapural 9. kump., rođen u Omišu, 1888 — Perišin Petar, Lstpješak 9. kump., rođen u Spljetu, 1895 — Perku Ivan, Lstpješak 7. kump., rođen u Lušiću, 1895 — Perušina Fabijan, kapural 9. kump., rođen u Lastvi, 1883 — Petrić Bartul, pješ. MGA. III, rođen u Hvaru u Selcama, 1890 — Prgommet Marjan, narednik 8. kump., rođen u Imotskom, 1890 — Princivali Ivo Petrov, Lstpješak 9. kump., rođen u Trogiru, 1895 — Priznić Niko, pješak 8. kump., rođen u Veljoj Luci, 1896 — Pupovalc Luka, pješak 8. kump., rođen u Obrovcu, 1885.

Radelja Jure, Lstpješak 9. kump., rođen u Poljicima, 1883 — Radesić Albert, Lstpješak 9. kump., rođen u Visu, 1895.

Schmidl Ante, Lstpješak 4. kump., rođen u Dubrovniku, 1896 — Simić Marjan, pješak 8. kump., rođen u Imotskom, 1889 — Smoljanac Ante, Lstpješak 9. kump., rođen u Sestanovcu, 1880 — Smoljanović Josip, pješak 9. kump., rođen u Krajini, 1891 — Stanić Niko, Lstpješak 7. kump., rođen na Hvaru, 1896.

Tešija Stjepan, pješak 8. kump., rođen u Muću, 1884 — Tripović Joso, narednik 8. kump., rođen u Tivtu, 1879.

Ujević Ivo, Lstpješak 4. kump., rođen u Imotskom 1885.

Valjalo Niko, narednik 8. kump., rođen u Zatonu, 1887 — Veraja Ivo, kapural 9. kump., rođen u Metkoviću, 1890 — Vidiš Jakov, nakn. pričuv. 11. kump., rođen u Sinju, 1882 — Vlahutin Vlaho, pješak 8. kump., rođen u Konavlim, 1890 — Vrandečić Ivo, pješak 8. kump., rođen u Pučišću, 1882.

Zdero Mate, pješak 2. kump., rođen u Imot-

skom, 1887 — Zelen Vicko, pješak 2. kump., rođen u Dubrovniku, 1891.

Ranjeni vojnici pješ. puk. br. 22.

Hrga Jure, pješak 4. Marškump. Knezić Mijo, Lstpješak 2. Marškump. rođen u Metkoviću, 1881 — Kustura Jure, Lstpješak 18. kump., rođen u Imotskom.

Macura Todor Pirov, nakn. pričuv. 18. kump., rođen u Šibeniku, Krapanj (?) 1888 — Madir Ivan, pješ. 2. Marškump., rođen u Omišu, 1888 — Matić Ivan, Lstpješak 2. Marškump., rođen u Rječicama, 1883 — Matić Mate Ivanov, pješak 18. kump., rođen u Metkoviću, 1893.

Nerlović Božo Jakovljević, Lstpješak 2. Marškump., rođen u Sinju, 1895.

Piaca Kazimir Jakovljević, pješak 4. Marškump., rođen u Ninu, 1896.

Samić Ante, Lstpješak 2. Marškump., rođen u Opuzenu, 1895.

Vučak Petar Mijin, pješak 18. kump., rođen u Imotskom, 1887.

Zderić Ante, pješak 2. Marškump., rođen u Građcu, 1895.

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredu „Objavitelja Dalmatinskoga“ u Drnišu. — Per l' inserzione degli Avvisi nell' ultima pagina rivolgersi all' Uff cio dell' „Avvisatore Dalmato“, Drniš

**FRATELLI MANDEL & NIPOTE
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA**

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno* 4½ del *Credito fondiario dalmato* *Obbligazioni provinciali dalmate* 4½. *Lettere di pegno* 4½ o 4½ della *Banca Commerciale di Budapest*. — *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest* 4½. — *Prestito ferroviario Bulgare* al 6 e 5½. — *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina* 4½ ecc
ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all' usuale tasso d' interesse.
CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874* Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor 20 *Credito fondiario Austr.* 3½. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Štakori! Miševi! Žohari!
Proizvaganje i razaslanje „FLOX-ZRNA“ najboljeg sredstva za tamanjenje štakora i miševa po 2 i 3 krune.
Za žohare, ruse i švabe po 1 i 2 kruna. Za stjenice boca 1 kruna. Za moljce omot 30 filira.
ZAVOD ZA TAMANJENJE GAMADI
ZAGREB, Petrinjska ul. 3 III. kat.

Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.
Banca Ipotecaria Ungherese 4½. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.
Lotti turchi 1870 da fchi 400. Vinc. princ. fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.
Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.
ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4½.
RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d' Europa e s' incarica di tutte le operazioni d' incasso, versamenti e richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa
ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall' ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.
ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti, Furto con incasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Si accettano avvisi in quarta pagina a prezzi modici.

Primaju se oglasi na četvrtoj stranici uz umjerenu cijenu.

**Hrvatska knjižarnica
V. GÖSZL — ZADAR**
preporuča svoje skladište za naručbu knjigâ, pisacég materijala, nabavu štamplija od kaučuka i mjedi.

God.
Objavitelja
Kao
vorilo o
Gorlicam
Nijemci
smatrali
naših ne
akve po
malo po
Sada se
bjeda ni
kon priv
prijatelj
Ne
skoro i
oni toga
u svoje
predvidj
voreći, d
samo da
loženju.
Pro
opće da
„Temps“
sti“. „M
pruzi ka
sam da
tom Eng
pa „Time
sti. A tr
otrag ma
žaju sasi
Francuza
kritika u
visoku p
obranben
strane b
njama, k
l s tim s
je prilika
pa maka
lma
pisu o
Züricher
kao o jed
svjetskor
stručnjac
za jezgru
zabrinut
drugi n
da Franc
prodiran
vjetima
da saho
pe. Kad
čas, da
bjede. O
cuzi vad
Ov
bičnosti
zumni s

(Pišu d.

Izu
zvan po
ga je An
zivali i
meljitel
belji da
slije su
vidjeti n
obitelj
zvala sa
imenog
je bio s
telji bio
ratova p
ova obit
ubrojila
djela do
vrlo upl
se je na
rali nad
Uz to u
postali l
sti ili os

Ta
od vene
kada bi
promijen
Nu narč
Još prij
obitelji
vali, ka
Celio-M
modrog
nogama
Vrhu nj